Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2026/5419

16.10.2026

PRIPOROČILO SVETA

z dne 9. oktobra 2026

o dovoljenju Grčiji za odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 (aktivacija nacionalne odstopne klavzule)

(C/2026/5419)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 121 Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 ([1]) in zlasti člena 26 Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) 2024/1263, spremenjena Uredba (ES) št. 1467/97 ([2]) in spremenjena Direktiva 2011/85/EU ([3]) so osrednji elementi okvira ekonomskega upravljanja EU. Cilj okvira je spodbujati zdrave in vzdržne javne finance, z reformami in naložbami pa trajnostno in vključujočo rast in odpornost, ter preprečiti čezmerni javnofinančni primanjkljaj. Okvir spodbuja nacionalno odgovornost in je usmerjen srednjeročno ob učinkovitem in doslednem izvrševanju pravil.

(2) Najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, kot so določene v priporočilu Sveta v skladu s členom 17(1), členom 19 ali členom 20 Uredbe (EU) 2024/1263, so enotna operativna referenca za letni fiskalni nadzor vsake države članice in so v središču okvira ekonomskega upravljanja. Z najvišjimi stopnjami rasti očiščenih odhodkov, kot so določene v navedenem priporočilu Sveta, se uvede proračunska omejitev za štiri- ali petletno obdobje, ki temelji na štiriletnem prilagoditvenem obdobju, ki pa se lahko podaljša za največ tri leta.

(3) Okvir zagotavlja prožnost pri uporabi pravil v primeru izjemnih okoliščin, ki so zunaj nadzora držav članic in ki močno vplivajo na javne finance, v skladu s členom 26 Uredbe (EU) 2024/1263 („nacionalne odstopne klavzule“). V takem primeru lahko Svet na zahtevo države članice in na priporočilo Komisije, ki temelji na njeni analizi, v štirih tednih od priporočila Komisije sprejme priporočilo, ki državi članici dovoljuje odstopanje od njenih najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet, kadar (i) izjemne okoliščine, ki so zunaj njenega nadzora, (ii) močno vplivajo na njene javne finance in (iii) pod pogojem, da tako odstopanje srednjeročno ne ogrozi fiskalne vzdržnosti. Svet mora tako odstopanje časovno omejiti.

(4) Vojna agresija Rusije proti Ukrajini in njene posledice pomenijo eksistencialni izziv za Evropsko unijo. Komisija je države članice pozvala, naj zahtevajo usklajeno aktivacijo nacionalne odstopne klavzule v okviru Pakta za stabilnost in rast, da bi podprle prizadevanja EU za hitro in znatno povečanje obrambnih izdatkov ([4]), Evropski svet pa je ta predlog pozdravil 6. marca 2025.

([1]) UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30).
([3]) Direktiva Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L 306, 23.11.2011, str. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).
([4]) Sporočilo Komisije Upoštevanje večjih obrambnih izdatkov v okviru Pakta za stabilnost in rast (Bruselj, C(2025) 2000 final z dne 19. marca 2025).

(5) Na zahtevo Grčije je Svet 8. julija 2025 na priporočilo Komisije sprejel priporočilo o dovoljenju Grčiji za odstopanje od priporočenih najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov zaradi povečanja odhodkov za obrambo ([5]). Cilj te prožnosti je omogočiti prehod na višje ravni odhodkov za obrambo, pod pogojem, da s tem srednjeročno ni ogrožena fiskalna vzdržnost.

(6) Komisija je v sporočilu z dne 3. junija 2026 napovedala, da bi bilo lahko področje uporabe nacionalne odstopne klavzule razširjeno, da bi zajelo ukrepe, ki so jih države članice sprejele po 28. februarju 2026 ter ki krepijo strukturno odpornost evropskega energetskega sistema in pospešujejo prehod s fosilnih goriv (v nadaljnjem besedilu: ukrepi za energetsko varnost) ([6]). Komisija je 18. avgusta 2026 objavila obvestilo z dodatnimi smernicami za države članice o področju uporabe in zasnovi dodatne prožnosti za ukrepe za energetsko varnost ([7]). Da se zagotovi, da ne bo ogrožena fiskalna vzdržnost, in omeji potrebno povečanje fiskalne prilagoditve v naslednjih obdobjih, obstoječa zgornja meja v višini 1,5 % BDP ostaja nespremenjena in se uporablja za prožnost tako v zvezi z obrambo kot v zvezi z energijo. Poleg tega prožnost, odobrena za ukrepe za energetsko varnost, ne bi smela presegati 0,3 % BDP na leto, kumulativna prožnost do konca leta 2028 pa ne bi smela presegati 0,6 % BDP.

(7) Grčija je 6. avgusta 2026 Svetu in Komisiji predložila zahtevo za razširitev uporabe nacionalne odstopne klavzule na dodatne ukrepe za povečanje energetske varnosti. V svoji zahtevi je poudarila posledice vojaških akcij v Perzijskem zalivu, ki ogrožajo dolgoročno energetsko varnost Evrope. To so izjemne okoliščine, ki so zunaj nadzora države članice in zaradi katerih je treba znatno povečati javno porabo, da bi se zmanjšala odvisnost od uvoženih fosilnih goriv in ranljivost v zvezi s tem, kar bi prispevalo k energetski varnosti.

(8) Grčija je v svoji zahtevi predstavila začetni seznam načrtovanih nacionalno financiranih ukrepov za energetsko varnost z neposrednim proračunskim učinkom, ki so bili sprejeti po 28. februarju 2026 ter katerih cilj je zmanjšati odvisnost od uvoženih fosilnih goriv in okrepiti varnost Evrope. Predvideni ukrepi na primer podpirajo naložbe fotovoltaične panele, shranjevanje čiste energije, toplotne črpalke in grelnike vode, energetsko nadgradnjo javnih stavb in infrastrukture ter izboljšave železniškega sistema. Na podlagi predhodne ocene bi lahko ti predvideni ukrepi spadali na področje uporabe prožnosti za energetsko varnost. Ta začetna ocena ne vpliva na prihodnje ocene upravičenosti, ki jih bo izvedla Komisija. Ukrepi bi morali biti ciljno usmerjeni, stroškovno učinkoviti in zasnovani tako, da bi čim bolj povečali učinek v smislu njihovega prispevka k razogljičenju in/ali prihrankom energije. Po potrebi bo treba upoštevati tudi s tem povezane infrastrukturne potrebe, zlasti novo ali nadgrajeno zmogljivost omrežja.

(9) Komisija bo v okviru rednega fiskalnega nadzora ocenila upravičenost v smislu obsega, dodatnosti in ciljne/stroškovne učinkovitosti konkretnih ukrepov ter njihov proračunski učinek, zlasti za določitev prožnosti pri ukrepih za energetsko varnost, ki bi jo bilo treba upoštevati pri vzpostavitvi kontrolnega računa za Grčijo in ocenjevanju skladnosti s priporočenimi najvišjimi stopnjami rasti očiščenih odhodkov.

(10) V ta namen bi morala Grčija Komisiji dvakrat letno poročati o seznamu konkretnih ukrepov za energetsko varnost, za katere meni, da so upravičeni do prožnosti v okviru nacionalne odstopne klavzule, ter predložiti dokaze o njihovi upravičenosti in proračunskem učinku. To redno poročanje o energetskih ukrepih bo del procesa fiskalnega nadzora, ki se izvaja dvakrat letno. Spomladansko poročanje bi moralo vključevati ukrepe in njihove proračunske stroške za preteklo leto ter napoved za tekoče leto, jesensko poročanje pa bi moralo vključevati ukrepe za tekoče leto ter ukrepe za naslednje leto, ki so bili sprejeti ali dovolj podrobno in verodostojno napovedani. To bo Komisiji omogočilo, da pri fiskalnem nadzoru upošteva konkretne ukrepe za povečanje energetske varnosti v okviru letne zgornje meje 0,3 % BDP in kumulativne zgornje meje 0,6 % BDP.

([5]) Priporočilo Sveta z dne 8. julija 2025 o dovoljenju Grčiji za odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 (aktivacija nacionalne odstopne klavzule) (UL C, C/2025/3965, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

([6]) Sporočilo Komisije Evropski semester 2026 – pomladanski sveženj (COM(2026) 200 final).

([7]) Obvestilo Komisije Smernice državam članicam o razširitvi področja uporabe nacionalne odstopne klavzule za energetsko varnost (UL C, C/2026/4514, 18.8.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/4514/oj).

(11) To priporočilo nadomešča Priporočilo C/2025/3965 ([8]).

(12) To priporočilo ne spreminja opredelitev javnofinančnega primanjkljaja, dolga in očiščenih odhodkov ter povezanih konceptov. Grčija mora podatke na podlagi teh konceptov zbirati in sporočati v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263, Uredbo Sveta (ES) št. 479/2009 ([9]) in Uredbo (EU) št. 549/2013 ([10]) –

PRIPOROČA:

1. Do leta 2028 se Grčiji dovoli odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot so določene v Priporočilu Sveta C/2025/661 ([11]), in njihovo preseganje, če očiščeni odhodki, ki presegajo te najvišje stopnje rasti, ne presegajo:

   (i) vsote:

      (a) povečanja odhodkov za obrambo kot odstotka BDP od leta 2024 (referenčno leto) ter

      (b) proračunskih stroškov upravičenih ukrepov za povečanje energetske varnosti v obdobju 2026–2028, omejenih na 0,3 % BDP na leto in 0,6 % BDP kumulativno v istem obdobju,

   (ii) pod pogojem, da skupno odstopanje, ki presega najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, ne presega 1,5 % BDP.

2. Po letu 2028 se Grčiji še vedno dovoli odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot so določene v priporočilu Sveta v skladu s členom 17, 19 ali 20 Uredbe (EU) 2024/1263, in njihovo preseganje, če so očiščeni odhodki, ki presegajo te najvišje stopnje rasti, povezani z dobavo vojaške opreme, za katero so bile pogodbe sklenjene pred koncem leta 2028, in ostanejo v okviru zgoraj navedene skupne zgornje meje.

3. V skladu s členom 22(7) Uredbe (EU) 2024/1263 se odstopanja od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet, dovoljena s tem priporočilom, na kontrolnem računu Grčije ne bodo beležila kot obremenitve.

4. Za zagotovitev pravilnega evidentiranja dodatnih odhodkov mora Grčija vključiti dejanske in načrtovane podatke o skupnih odhodkih za obrambo (oddelek 02 COFOG), tudi o naložbah v obrambo (oddelek 02 P.51 COFOG), in kakršnih koli odhodkih, financiranih s posojili SAFE, ki niso zajeta v COFOG-02:

   (a) za leta 2021 do vključno T – 1 (pri čemer je leto T tekoče leto) v poročanje Komisiji (Eurostatu) v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 479/2009;

   (b) za leta 2021 do vključno leta T (tekoče leto) v nacionalne srednjeročne fiskalno-strukturne načrte in letna poročila o napredku v skladu s členom 11(1) in členom 15 ter členom 21(1) Uredbe (EU) 2024/1263;

   (c) za leti T (tekoče leto) in T + 1 v osnutka proračunskih načrtov v skladu z Uredbo (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([12]).

([8]) Priporočilo Sveta z dne 8. julija 2025 o dovoljenju Grčiji za odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 (aktivacija nacionalne odstopne klavzule) (UL C, C/2025/3965, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

([9]) Uredba Sveta (ES) št. 479/2009 z dne 25. maja 2009 o uporabi Protokola o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti (UL L 145, 10.6.2009, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01).

([10]) Uredba (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Evropski uniji (UL L 174, 26.6.2013, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/549/2025-09-01).

([11]) Priporočilo Sveta z dne 21. januarja 2025 o potrditvi nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta Grčije (UL C, C/2025/661, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/661/oj).

([12]) Uredba (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo (UL L 140, 27.5.2013, str. 1).

5. Za zagotovitev pravilnega evidentiranja mora Grčija v obdobju 2026–2028 Komisiji poročati o konkretnih ukrepih za povečanje energetske varnosti za namene tega priporočila. Poročila Komisiji o teh konkretnih ukrepih bi morala upoštevati predlogo za poročanje, ki jo zagotovi Komisija, vključno z informacijami o stanju izvajanja in dokazi o njihovi upravičenosti, ter bi morala biti količinsko opredeljena na pregleden in preudaren način. Poročanje poteka dvakrat letno, in sicer spomladi do 15. aprila in jeseni v okviru osnutkov proračunskih načrtov do 15. oktobra.

To priporočilo je naslovljeno na Helensko republiko.

V Luxembourgu, 9. oktobra 2026

Za Svet

predsednik

S. HARRIS